

Hegn lægge væsentlige Hindringer iveien for Nørslægningen, idet de udløbende Trærødder arbejde sig ned til Rørene, fylde disse og derved gjøre det hele Drainvæsen unyttigt. I Lovforslaget § 2 er det nu vel foreslaaet — og det er jo egentlig Kjernen i det hele Lovforslag — at foruden fornævnte, o: de i § 1 nævnte, Hegn skal endvidere agtes for lovligt Hegn ethvert andet Hegn, som er tilstrækkeligt til at frede imod løsgaaende Creaturer, som ikke ere uvane, hvorhos der i Parenthes er tilføjet: „Hegn af Fjern, Staaltraad, Tjørn“. Lovconciipisten har vistnok derved næret det Haab, at disse lettere Hegn successtvt skalde fortrænge de tidligere lovlige Indhegninger, og med den Tendens, som der nu paa de fleste Steder i Landet er til at blive af med de store Hegn, er det vel ogsaa muligt, at Hensigten vil opnaaes. Men en Følge af Bibeholdelsen af en tvingende Hegnsforpligtelse er det dog, at der altid kan paatvinges en Jordbruger en stor Byrde i saa Henseende af hans Nabo, som jeg ikke synes bør kunne paatvinges ham, naar det ikke ligefrem er nødvendigt. Jeg troer, som nys udtalt, at man i Forordningen af 9de Juli 1817 i Reglen vilde have et tilstrækkeligt Bærn. — Forholdene ere jo iøvrigt noget forskjelligt omkring i Landet. I Hertugdømmerne see vi, at man ikke paa nogen Maade vil give Slip paa Indhegningerne, og at man endog driver Indhegningsystemet saa vidt, at ikke alene enhver Eiendom er indhegnet, men at ogsaa de særegne Afdelinger, hvori Eiendommene ere inddeelte, meget ofte ere forsynede med levende Hegn. Man paaftaaer der, at man bestander sig vel derved, idet Creaturerne have Læ af Hegnene, og man har Indtægter af Gjærdselen af samme, medens man ikke formener at have nogen videre Gæne af Sneefaldet. Det er nu ogsaa ganske vist, at denne Indhegningsmaade, hvor den er almindelig, bevirker, at Sneen falder jævnt som i Skovene og ikke gjør den Skade paa Afgrøden som ellers, naar det kun er Enkelte i en Egn, som hegne saaledes, hvor Følgen deraf bliver den, at Sneen især samler sig paa de mere exponerede Dele og bevirker Skade. Man har ligeledes mange Steder

troet, at det var umuligt at holde Creaturerne uden Hegn, og for en Deel har siden troede man navnlig paa de større Eiendomme, hvor man fandt det rigtigt at holde løsgaaende Drift, at det, som en Følge deraf, var nødvendigt at sætte store Diger omkring Markerne. Man opnaaede imidlertid ikke derved Fred, thi, naar Græsningen var knap, gif Dvæget løst paa Voldene, og brød da hyppigt gennem dem, medens Nøgterne overlode sig til fuldkommen Tryghed, netop fordi Digerne vare der, og fordi de troede, at disse afgave fornøden Beskyttelse. Nu seer man derimod rundt omkring paa Landet paa større Gaarde, hvor man holder løsgaaende Drift, at Dvægbesætningen vogtes umiddelbart op til Sædemarkerne eller Kløvermarkerne, som ofte kun ere skilte fra Græsmarkerne ved en enkelt Flækgrøft eller ved et Stet Tintet. Gaae vi til vort Naboland Tydskland, saa træffe vi, naar den nordlige Deel, navnlig Hertugdømmet Holsteen, undtages, hvor der næsten overalt findes Indhegninger, meget sjældent i samme paa Indhegninger. Overalt i Nordtydskland, med den nævnte Undtagelse, ligge Markerne aldeles frit, og man kan heelt overse dem, uden at det er muligt at opdage, hvor Skjellet ligger imellem den ene og den anden Mands Mark. Jeg indrømmer, at Hegnene ere noget mindre nødvendige i Nordtydskland, fordi Hornqvæget der i Reglen bliver holdt paa Stald, men der er dog mange Steder i Nordtydskland, saavel paa større som paa mindre Eiendomme, hvor Dvæget gaar løst om Sommeren eller idetmindste en Deel af Sommeren, og man har dog der kunnet undvære Hegn. I Genhold til det Anførte mener jeg, at Landsstinget, naar det skifter til at tage det foreliggende Lovforslag under Behandling, først og fremmest bør rette sin Opmærksomhed paa, om det er absolut nødvendigt at bibeholde det hele Hegnprincip, eller om det ikke idetmindste kunde underkastes væsentlige Modificationer.

Bed denne Sagens første Behandling skal jeg ikke iøvrigt gaae videre ind paa de enkelte Paragrapher i Lovforslaget, og jeg skal saaledes notes med at henlede Opmærksomheden paa et Par Bestemmelser. — I § 2 er det